

Nr 669

Av herrar Antonsson och Jönsson i Ingemarsgården, om viss premiering av sparande på särskilt sparkonto.

(Lika lydande med motion nr 554 i Första kammaren)

Ett ökat personligt sparande är angeläget såväl för individens trygghet som för det allmänna ekonomiska framåtskridandet. Det måste därför vara en betydelsefull uppgift för samhället att främja detta sparande. De åtgärder som hittills vidtagits har i huvudsak varit inriktade på att stimulera sparandet genom vinstutlottning. Ett sådant system torde inte ha någon större effektivitet och kan knappast befordra ett verkligt sparintresse. Enligt vår mening är det nödvändigt att stimulera det personliga sparandet i första hand genom viss skattepremiering.

Ett förslag i detta syfte framfördes i utredningen om sparstimulerande åtgärder (SOU 1961: 2) i en reservation av ledamöterna Antonsson, Brundin och Danmans. Förslaget avsåg möjligheter till inrättande av särskilt sparkonto i bank och jämförlig penninginrättning (affärsbank, sparbanks, jordbrukskassa, HSB-sparkassa och liknande). Konto skulle få uppläggas av varje till statlig inkomstskatt skattskyldig fysisk person som fyllt 16 år. Föräldrar skulle kunna öppna sparkonto för minderårigt barn. Det premierberättigade beloppet skulle enligt reservationen utgöra högst 1 000 kronor per år för ensamstående och högst 2 000 kronor per år för äkta makar tillsammans. För barnkonto skulle det årliga beloppet begränsas till 800 kronor. Högsta sammanlagda belopp skulle få utgöra 15 000 kronor exkl. upplupen ränta och för barnkonto 10 000 kronor.

Premieringen skulle enligt förslaget knytas till beskattningen och utformas så, att den för beskattningsåret uträknade skatten skulle minskas med tio procent av det sparade beloppet. Möjlighet borde finnas att låta avdraget slå igenom redan vid källskatten. Skattesänkningen skulle bli definitiv, när beloppet stått inne på kontot i fem år. Premien skulle sålunda motsvara två procent för vart och ett av de fem åren. Som en förutsättning för premieringen framhölls dels att spararnas samtliga tillgodohavanden under året skall ha ökats med minst det belopp för vilket premiering yrkas, dels att sparbeloppet ökat kontots tidigare maximum.

Enligt vår mening skulle en sparstimulans genom sparkonto av denna art vara av stort värde. Banksparandet utgör en synnerligen betydelsefull del av det personliga sparandet. Det kan betecknas som en sparform sär-

skilt för småspararna. Det betydelsefulla sparandet i ungdomsåren sker framför allt i bank. En stimulans efter de ovan angivna linjerna kan förväntas främja småsparandet effektivt, framför allt ungdomssparandet. Den ökning av det långsiktiga banksparandet som härmed skulle uppnås är samtidigt av största värde ur kreditmarknadssynpunkt.

Det är enligt vår uppfattning angeläget för samhället att stimulera den enskilde till omtanke för framtiden. Det måste t. ex. anses vara av betydande värde att föräldrar kontinuerligt under årens lopp sätter undan vissa belopp med tanke på barnens utbildning liksom att ungdomen sparar planmässigt för fortsatt utbildning och för bildande av hem och familj.

Den metod som vi förordat innebär avdrag på skattens slutbelopp. Sparstimulansen blir alltså oberoende av vederbörandes inkomstnivå. Denna metod ger sålunda en rättvis sparstimulans samtidigt som den torde vara den enda form som kan effektivisera det verkliga småsparandet.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till riksdagen rörande premiering av sparande på särskilt sparkonto i bank eller annan penninginrättning genom avdrag på den statliga inkomstskattens slutbelopp, i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 26 januari 1964

Johannes Antonsson

Elias Jönsson

i Ingemarsgården